

Sädens torkning och inbärgning har alltid varit en svårlöst sak för lantbrukaren, någon viss tid som säden behöver stå på fältet för att torka, har aldrig kunnat fastställas, utan detta beror på hurudan väderleken blir sedan säden blir skuren. Om det inträffar torr och blåsig väderlek, så kan säden torka så att den kan köras in 5 á 6 dagar efter sedan den blev skuren, men om det inträffar regn och dåligt torkväder, kan säden få stå på fältet 2 á 3 veckor innan den kan köras in.

Då halmen blivit befriad från all fuktighet och skälva kornen börjat hårdna kan man köra in säden och lägga ihop den i ladan.

Alla sädesslag, så väl som foderväxter, behöver torka på fältet innan man kan lägga ihop dem i ladorna. Den äldsta och lättaste metoden är att ställa säden i skylar (som det heter i Uppland, i Småland heter det rökar). Om det blir bra torkväder så torkar säden fortast i dessa skylar, men om det blir mycket regn så blir säden förr skadad i dessa, därför att skälva axen är mest utsatta för regnet. Därför har lantbrukaren på senare tid börjat använda störr att hänga säden på medan den torkar. Detta tillgår så att man sätter ned en störr i marken och 2 á 5 kärvar reses kring störr och sedan hänger 10 á 12 kärvar på störr. Detta är mera arbetsamt och säden behöver längre tid att torka, men om det blir mycket regn så är säden mera skyddad, så att den inte blir så lätt skadad.

Någon toppning genom att avhugga axändarna av säden känner jag inte till.

För att torka ärter, klöver och timotej, vilka växter inte bindes i kärvar, använder man hässjan, vilket anses vara den bästa metoden för att få dessa växter torkade. Detta tillgår så att man sätter ned 8 á 10 störrar i marken i en rad och med omkring en meter mellan varje störr, och mellan dessa störrar spännes järntråd att hänga växterna på medan de torka.

Att repa av axen på en kam förekommer endast med lin, och detta därför att halmen eller strået av lin användes till garn och därför måste ha särskild beredning. Lin skäres inte, utan ryckes upp med rötterna ur jorden och bindes i små korslagda kärvar som får torka några dagar på fältet, varefter det inköres, och axen, vilka består av en rund knopp, repas av på en därtill avsedd kam, som kallas linrepa.

Angående torkrior har jag ej någon kännedom om.

Att stacka så väl foderväxter som säd har alltid förekommit, dels då åkerfältet ligger långt från gården och det är dålig väg dit, så stackas säden på fältet och körs hem under vintern på slädföre, dels då ladan blir full så att det inte finns plats i ladan med hela skörden, så starkas säden utanför ladan.

En del gör stackarna runda, andra gör dem firsidiga. Görs stacken rund brukar man resa en stång i mitten.

Alltid brukas det att lägga trävirke som golv under stacken. Om inte annat finns att tillgå, så lägges ett varv gärdsel så att säden inte får ligga på skälva marken, där den lätt tar skada. Vid stackning av säd måste den vara lika torr som då den tas i ladan för att den inte skall taga skada i stacken. Jag har aldrig hört att någon lagt brännvin under stacken för att hitta det vid rivning av stacken. Då stacken är färdig täckes den alltid med halm.

Stenås i Frösunda den 6 april 1932

A.V. Carlsson